

«Εικονικό Σχολείο στην άγωνα γραμμή»

Τζιμόπουλος Νίκος¹

¹Εκπαιδευτικός Π.Ε. 19

ntzimop@sch.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στα απομονωμένα νησιά του Νοτίου Αιγαίου, σχεδιάσαμε και υλοποιήσαμε σεμινάρια, με βάση ένα μοντέλο *blended learning* επιμόρφωσης που θεωρούμε κατάλληλο για τις συνθήκες με θέμα την «Ασφάλεια στο Διαδίκτυο». Για το ασύγχρονο μέρος χρησιμοποιήσαμε την πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης Moodle, όπου υπήρχε όλο το υλικό και οι δραστηριότητες, ενώ για το σύγχρονο χρησιμοποιήσαμε το λογισμικό *Opensimulator*, δηλαδή έναν εικονικό κόσμο, με το οποίο σχεδιάσαμε ένα επιμορφωτικό νησί και τα αντίστοιχα εργαλεία, τα οποία χρησιμοποιήσαμε στην επιμόρφωση. Το σεμινάριο παρακολούθησαν εκπαιδευτικοί από τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου. Το αξιολογήσαμε με βάση ποιοτικά κριτήρια της *blended Learning* και τα συμπεράσματα θα τα χρησιμοποιήσουμε για την βελτίωση των επόμενων σεμιναρίων που θα υλοποιήσουμε.

ΛΕΞΕΙΣ - ΚΛΕΙΔΙΑ: *Quality Criteria in Blended Learning, Virtual World, Επιμόρφωση εκπαιδευτικών, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, εικονικές κοινότητες πρακτικής, νησιωτικότητα, δια βίου μάθηση, εκπαίδευση ενηλίκων, web 2.0, αξιολόγηση, επιμόρφωση, Πλατφόρμα moodle, ασφάλεια στο διαδίκτυο*

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο χώρο της εκπαίδευσης το διαδίκτυο κάνει έντονη την εμφάνισή του τη δεκαετία του '90 και η εξέλιξή του μπορεί δίκαια να χαρακτηριστεί ως ραγδαία. Στη χώρα μας, οι πρώτες προσπάθειες αξιοποίησης του διαδικτύου στη σχολική τάξη ξεκίνησαν 4 -5 χρόνια μετά, κυρίως στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος ΟΔΥΣΣΕΑΣ (πιλοτικό πρόγραμμα της ενέργειας ΟΔΥΣΣΕΙΑ), και στη η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών υλοποιήθηκε αποσπασματικά με διάφορα μικρά έργα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τα μεγάλα έργα της επιμόρφωσης Α' επιπέδου, όπου επιμορφώθηκαν περισσότεροι από 100.000 εκπαιδευτικοί στις βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ και της επιμόρφωσης Β' επιπέδου, όπου 20.000 περίπου εκπαιδευτικοί επιμορφώθηκαν στην αξιοποίηση του διαδικτύου και των εκπαιδευτικών λογισμικών στη διδακτική πράξη.

Ωστόσο, ο εκπαιδευτικός σήμερα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ και να τις ενσωματώνει στο μάθημα του, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των μαθησιακών ωφελειών των μαθητών τους. Προς την κατεύθυνση αυτή, τα εργαλεία του διαδικτύου μπορούν, εφόσον χρησιμοποιηθούν κατάλληλα, να αναβαθμίσουν τη μαθησιακή διαδικασία και να αποφέρουν σημαντικά μαθησιακά οφέλη. Επομένως, είναι σημαντικό να είναι εξοικειωμένοι οι εκπαιδευτικοί με αυτά, ώστε να είναι σε θέση να τα αξιοποιήσουν κατάλληλα στην τάξη (Τζιμόπουλος & Πόρποδα, 2010).

Οι εκπαιδευτικοί όμως χρειάζονται συνεχή υποστήριξη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη, δεδομένης της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης και της εμφάνισης συνεχώς νέων εργαλείων. Καλό είναι λοιπόν να λειτουργούν νέοι θεσμοί και υποστηρικτικές δομές, οι οποίες θα προσφέρουν μόνιμα τη

στήριξη που χρειάζεται ο εκπαιδευτικός της πράξης. Μια ιδέα για τη συνεχή στήριξη των εκπαιδευτικών είναι οι κοινότητες πρακτικής, οι οποίες μέσα από το διαδίκτυο μπορεί να είναι εικονικές.

Οι εικονικές κοινότητες πρακτικής θα μπορούσαν να βοηθήσουν σε μια περιοχή όπως η δική μας που αποτελείται μόνο από νησιά και είναι αδύνατη η διοργάνωση σεμιναρίων δια ζώσης.

Οι θεωρητικές αναζητήσεις στο χώρο της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, ειδικότερα κατά την περίοδο ανάπτυξης της, εστιάζονταν στη δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων που θα γεφύρωναν, θα μείωναν ή/και θα εξαφάνιζαν την απόσταση μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενων (Peters, 2000). Στόχο αποτελεί η επίτευξη αλληλεπίδρασης μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενων, για την καλύτερη δυνατή λειτουργία της εικονικής τάξης.

Τα βασικά μοντέλα για την υλοποίηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με βάση τη σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου (Holmberg, 1983, Jarvis, 1996, Peters, 2000, Keegan, 2000) είναι:

Α. Το μοντέλο αλληλογραφίας (correspondence model)

Στο συγκεκριμένο μοντέλο δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη γραπτή επικοινωνία μεταξύ επιμορφωτή και επιμορφούμενου, καθώς αυτός είναι και ο μοναδικός τρόπος επικοινωνίας μεταξύ των δύο μερών. Ο τρόπος και το ύφος της επικοινωνίας είναι όσο το δυνατόν πιο φιλικό προς τον εκπαιδευόμενο και εναρμονισμένο με τις ανάγκες του. Το συγκεκριμένο μοντέλο πλέον χρησιμοποιείται ελάχιστα.

Β. Το διαλογικό μοντέλο (conversation model)

Στο συγκεκριμένο μοντέλο το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να υποστηρίζει και να παραπέμπει διαρκώς σε ένα «διάλογο» μεταξύ διδάσκοντος και εκπαιδευόμενου. Το υλικό είναι αναπτυγμένο σε γλώσσα προφορικής επικοινωνίας, έχει απλό ύφος είναι κατανοητό και εύκολα προσπελάσιμο. Ταυτόχρονα προτρέπει τον εκπαιδευόμενο να «ανταλλάξει» απόψεις με το υλικό, να διατυπώσει κρίσεις και απορίες, θέτοντας έτσι τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός «εικονικού διαλόγου». Δημιουργείται με τον τρόπο αυτό η αίσθηση ότι έχει αναπτυχθεί προσωπική σχέση μεταξύ διδάσκοντος και εκπαιδευόμενου.

Γ. Το μοντέλο της προσομοίωσης του δασκάλου (teacher model / technological-extension model)

Στο μοντέλο αυτό επιχειρείται η αναπαράσταση της κλασσικής σχέσης μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου. Τα περιθώρια αυτενέργειας του δεύτερου μειώνονται, καθώς υπάρχει διαρκής «εικονική παρουσία» του δασκάλου.

Δ. Το μοντέλο του συμβούλου –επόπτη (tutor model)

Στο συγκεκριμένο μοντέλο ο ρόλος του εκπαιδευτή απομακρύνεται από τα παραδοσιακά πρότυπα και αποκτά έναν περισσότερο συμβουλευτικό – καθοδηγητικό ρόλο. Υποστηρίζει την αυτόνομη πορεία του εκπαιδευόμενου και παρεμβαίνει μόνο στην περίπτωση που του ζητηθεί. Για το σχεδιασμό εξ' αποστάσεως επιμόρφωσης καλό είναι να ληφθούν υπόψη και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ενήλικων επιμορφούμενων. Αυτό είναι το μοντέλο το οποίο επιλέξαμε για τις δικές μας δράσεις.

Ο όρος μικτή μάθηση (blended learning), είναι μία κατηγορία ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία αναφέρεται στο συνδυασμό της κατά πρόσωπο διδασκαλίας στην τάξη με τη μάθηση μέσω διαδικτύου. Μπορεί να θεωρηθεί ως μια παιδαγωγική προσέγγιση που συνδυάζει την

αποτελεσματικότητα και τις ευκαιρίες κοινωνικοποίησης της σχολικής τάξης με τη δυνατότητα της ενεργητικής μάθησης με τη βοήθεια της τεχνολογίας.

ΑΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Για την μεικτή επιμόρφωση χρησιμοποιήσαμε πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης Moodle και την πλατφόρμα Opensimulation για το σύγχρονη.

Μια πλατφόρμα e-learning είναι μια εφαρμογή λογισμικού που ενσωματώνει διάφορα εργαλεία διαχείρισης, επικοινωνίας, αξιολόγησης, παρακολούθησης, κλπ. με στόχο την παροχή τεχνολογικής υποστήριξης σε εκπαιδευτικούς και μαθητές για να βελτιστοποιήσουν τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας διδασκαλίας-μάθησης, είτε η εκπαιδευτική διαδικασία είναι εντελώς απομακρυσμένη, είτε στην τάξη ή μικτού χαρακτήρα ή και να συνδυάζουν και τις δύο λειτουργίες σε διαφορετικές αναλογίες.

Το Moodle είναι ένα σύστημα διαχείρισης μαθημάτων (Course Management System – CMS), ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης Learning Management System (LMS) ή ένα σύστημα εικονικής μάθησης (Virtual Learning Environment – VLE), ή πιο απλά ένα πακέτο λογισμικού για τη διεξαγωγή ηλεκτρονικών μαθημάτων μέσω Διαδικτύου, που προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης. Δημιουργήθηκε το 1999 από τον Αυστραλό Martin Dougiamas ως τμήμα του PhD του. Το όνομα Moodle είναι το ακρώνυμο του Modular Object- Oriented Dynamic Learning Environment (Αρθρωτό αντικειμενοστραφές περιβάλλον μάθησης). Το Moodle παρέχεται δωρεάν ως λογισμικό ανοικτού κώδικα (κάτω από την GNU Public License) και μπορεί να τρέξει σε οποιοδήποτε σύστημα που υποστηρίζει PHP, ενώ έχει τη δυνατότητα να συνδυάζεται με πολλούς τύπους βάσεων δεδομένων (ιδιαίτερα MySQL).

Η πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα εξατομικευμένης μάθησης, επιτρέποντας στους εκπαιδευτές να προσαρμόσουν το πρόγραμμα σπουδών βάσει των αναγκών των εκπαιδευομένων τους.

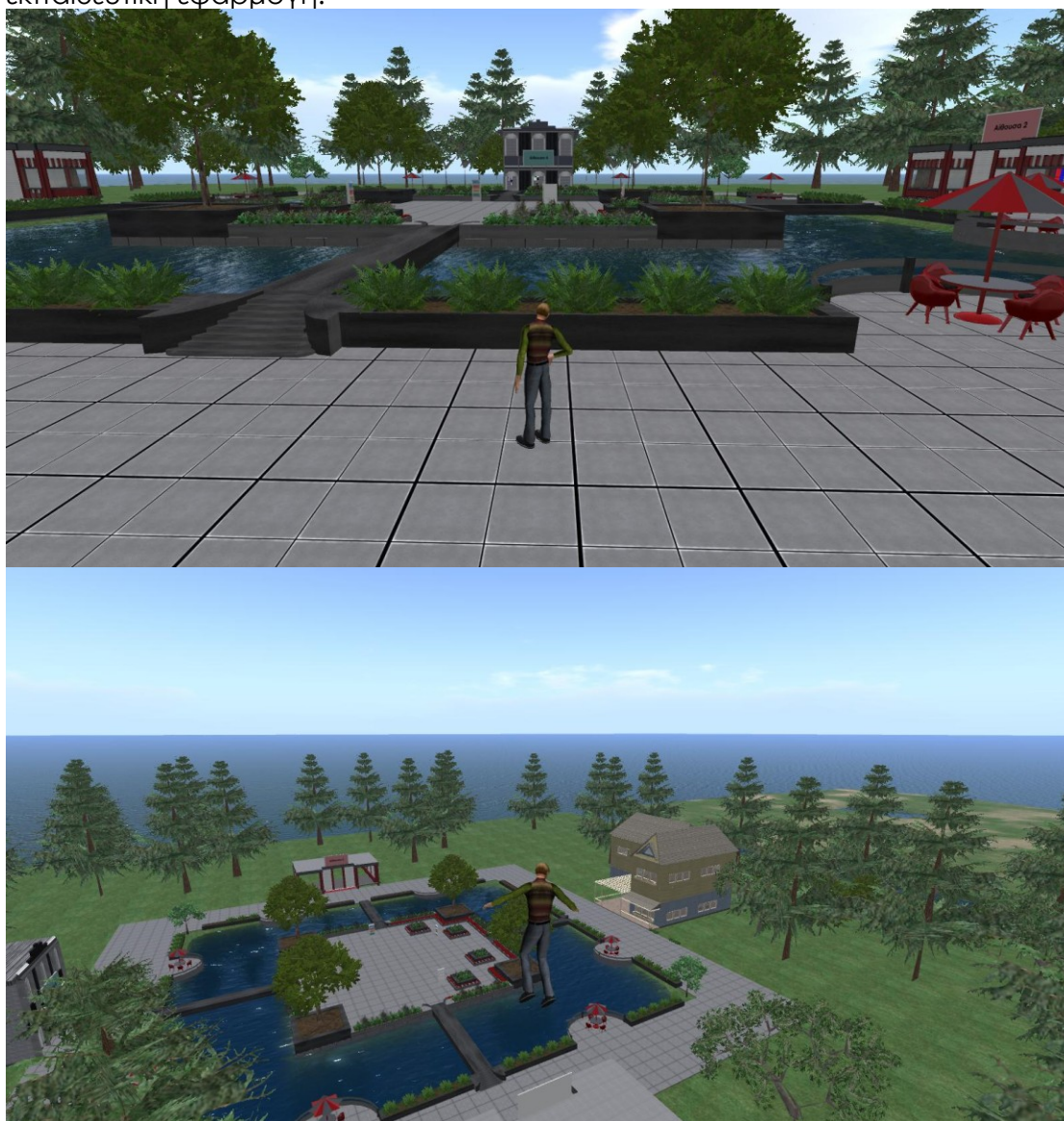
Για την παρουσίαση του υλικού χρησιμοποιήσαμε τα εργαλεία του Moodle, Προσθήκη πηγής πληροφοριών, Ετικέτα, Folder, Page, URL για την παρουσίαση των πληροφοριών.

Οι Εικονικοί Κόσμοι (ΕΚ) είναι περιβάλλοντα δημιουργημένα από υπολογιστή στα οποία πολλαπλοί χρήστες δρουν, επικοινωνούν και συνεργάζονται μέσω ενσωματωμένων αναπαραστάσεων (εμφυχωσεις – avatars) σε διαμοιρασμένο περιβάλλον (Bartle, 2004). Η δημοτικότητα των ΕΚ έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια (π.χ. ο δημοφιλής κόσμος του Second Life αριθμεί πάνω από 20 εκατομμύρια καταγεγραμμένους χρήστες), γεγονός που δεν είναι δύσκολο να εξηγηθεί: η ελευθερία που δίνεται στους χρήστες να εκφραστούν, να πειραματιστούν, να διαμορφώσουν την αναπαράστασή τους και να αναπτύξουν ένα είδος κοινωνικής ζωής στο συνθετικό περιβάλλον φαίνεται να είναι ιδιαίτερα επιθυμητή.

Οι ΕΚ ενσωματώνουν έναν αριθμό από μοναδικά χαρακτηριστικά, όπως η αίσθηση «παρουσίας» και «συμπαρουσίας» των χρηστών στο περιβάλλον, η τρισδιάστατη προσομοίωση σε πραγματικό χρόνο, οι πολλαπλές μορφές επικοινωνίας και συνεργασίας των χρηστών και η δυνατότητα κατασκευής περιεχομένου και αλληλεπίδρασης με αυτό. Αυτές οι ιδιαίτερες δυνατότητες του μέσου μπορούν να αξιοποιηθούν για την υποστήριξη της εποικοδομητικής μάθησης, επιτρέποντας στους εκπαιδευόμενους να αναπτύξουν τη δική τους κατανόηση και να συμμετάσχουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία. Ήδη

σήμερα ένας πολύ μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εντάσσει τους ΕΚ στην εκπαιδευτική διαδικασία με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με τις απαιτήσεις των εκπαιδευόμενων και τους μαθησιακούς στόχους.

Η παρούσα εργαστηριακή παρουσίαση έχει ως αντικείμενο την αξιοποίηση μιας τέτοιας πλατφόρμας Εικονικών Κόσμων στην εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, θα παρουσιαστεί το εργαλείο ανοιχτού λογισμικού OpenSimulator, το οποίο επιτρέπει την εγκατάσταση και διαμόρφωση ενός εξυπηρετητή ΕΚ που μπορεί να υποστηρίξει μικρές ομάδες χρηστών ή και να διασυνδεθεί με άλλους ΕΚ στα πλαίσια ενός ευρύτερου δικτύου. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης θα αναλυθούν τα τεχνικά χαρακτηριστικά της πλατφόρμας, θα συζητηθούν θέματα εγκατάστασης και διαμόρφωσης και θέματα διεπαφής των χρηστών, και θα παρουσιαστούν ολοκληρωμένα σενάρια χρήσης του εργαλείου ως εκπαιδευτική εφαρμογή.

Εικόνα 1: Στιγμιότυπα από το περιβάλλον Open Simulator

Το Open Simulator ξεκίνησε να αναπτύσσεται το 2007 με στόχο να προσφέρει ένα μεγάλο μέρος της λειτουργικότητας του Second Life σε ένα περιβάλλον ανοιχτού λογισμικού το οποίο μπορεί να εγκατασταθεί ως διακομιστής ΕΚ. Όπως αναφέρει και η ομάδα ανάπτυξης, στόχος της πλατφόρμας δεν είναι απλά να αντιγράψει το Second Life αλλά να προσφέρει και επιπλέον δυνατότητες, κάτι που έχει αρχίσει σήμερα να συμβαίνει. Το Open Simulator ακολουθεί το πρωτόκολλο επικοινωνίας πελάτη-διακομιστή του Second Life με αποτέλεσμα να μπορεί ένας χρήστης να συνδεθεί σε διακομιστή του μέσω του ίδιου προγράμματος με το οποίο συνδέεται και στο Second Life. Κατά συνέπεια για τον αρχάριο χρήστη η διεπαφή είναι ακριβώς η ίδια ή έστω παραπλήσια, καθώς κυκλοφορούν και αρκετά εναλλακτικά προγράμματα σύνδεσης τα οποία έχουν βασιστεί και εξελίξει τον κώδικα του προγράμματος-πελάτη του Second Life.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Σχεδιάσαμε για τα σεμινάρια ένα νέο μοντέλο blended learning επιμόρφωσης που θεωρούμε κατάλληλο για τις συνθήκες για τα απομονωμένα νησιά του Νοτίου Αιγαίου, όπου η μετακίνηση μεταξύ τους, σε μερικά είναι πολύ δύσκολη και ακριβή και στα περισσότερα είναι σχεδόν αδύνατη. Για την επιλογή των προγραμμάτων που χρησιμοποιήσαμε, αλλά και για τον επιλογή των διδακτικών εργαλείων που σχεδιάσαμε για να χρησιμοποιήσουμε λάβαμε υπόψιν μας τα ποιοτικά κριτήρια της Blended Learning. Η μεγαλύτερη πρόκληση στο σχεδιασμό του παραπάνω μοντέλου ήταν να ξεπεράσουμε τα εμπόδια που δημιουργούνται από τη νησιωτικό χαρακτήρα της περιοχής και να δοθεί η δυνατότητα συμμετοχής σε όσο το δυνατόν περισσότερους εκπαιδευτικούς από όλα τα νησιά των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων

Αναπτύξαμε ένα μοντέλο εξ αποστάσεως εκπαίδευσης το οποίο ανταποκρίνεται στις ανάγκες και απαιτήσεις της περιοχής. Καταρχάς θεωρήθηκε ως αποτελεσματικότερη η μάθηση που επιτυγχάνεται από ένα συνδυασμό τόσο σύγχρονων όσο και ασύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας. Έτσι, Για το ασύγχρονο μέρος χρησιμοποιήσαμε την πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης Moodle, όπου υπήρχε όλο το υλικό και οι δραστηριότητες.

Παράλληλα όμως, για να καλύψουμε το κενό των δια ζώσης συναντήσεων και των διαπροσωπικών σχέσεων, χρησιμοποιήσαμε το λογισμικό Opensim, δηλαδή έναν εικονικό κόσμο, αλλά και εργαλεία όπως το ooVoo, το skype για άμεση επικοινωνία κυρίως των επιμορφωτών μεταξύ τους, αλλά και των επιμορφούμενων.

Για την ενίσχυση των σχέσεων των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών προσπαθήσαμε να δημιουργήσουμε μια Κοινότητα Πρακτικής, στην οποία συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί που παρακολούθησαν τα σεμινάρια και που μοιράζονταν κοινές αξίες και ιδανικά και βοηθούσαν ο ένας τον άλλο στη επιμορφωτική διαδικασία. Βασίζονταν σε αρχές κοινής συμμετοχής, ενώ την ίδια στιγμή προκαλούσαν τις παραδοσιακές μορφές σχέσεων επιμορφωτή - επιμορφούμενου, δεδομένου ότι οι επιμορφωτές δεν είναι οι φορείς της πληροφορίας, αλλά συνεργάτες που σκοπό έχουν την οικοδόμηση της γνώσης.

Τα μέλη είχαν ενεργητική συμμετοχή στην κοινότητα, προσπαθούσαν να μάθουν με το να εμπλέκονται στις απαιτούμενες δραστηριότητες και ενδιαφέρονταν για την επιτυχία των άλλων μελών. Η καλλιέργεια προσωπικών σχέσεων και η ανταλλαγή πληροφοριών μέσω των ομάδων συζητήσεων

οδηγεί στην επίλυση των προβλημάτων των επιμορφούμενων και στην ενεργητική συμμετοχή στη μάθηση. Για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των επιμορφούμενων, στις δραστηριότητες του σεμιναρίου συμπεριληφθηκαν και κάποιες που έχουν να κάνουν με ομαδοσυνεργατική μάθηση, δηλαδή οι επιμορφούμενοι από κοινού θα συνεργάζονται για την ολοκλήρωση μιας δραστηριότητας.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Από τον 1/2014 μέχρι τον 5/2015 διοργανώθηκαν 2 σεμινάρια επιμόρφωσης με θέμα την «Ασφάλεια στο Διαδίκτυο» και ένα με θέμα την «Διαφοροποίηση Διδασκαλίας στη σύγχρονη ανομοιογενή τάξη». Η διοργάνωση έγινε από το ΚΕ.ΠΛΗ.ΝΕ.Τ. Κυκλάδων σε συνεργασία με τους παρακάτω φορείς:

Σχολικός Σύμβουλος 3ης Περιφέρειας Δημοτικής Εκπαίδευσης Κυκλάδων με έδρα τη Νάξο

Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Τα σεμινάρια παρακολούθησαν εκπαιδευτικοί από τα νησιά Θήρα, Κουφονήσια, Δονούσα, Ηρακλεία, Θηρασία, Νάξο, Ίο, Αμοργό και Σύρο

Σχεδιασμός Εκπαιδευτικού Υλικού

Οι επιμορφούμενοι που παρακολουθούν σεμινάριο από απόσταση εξαρτώνται πολύ περισσότερο από το εκπαιδευτικό υλικό από ότι οι σπουδαστές μιας παραδοσιακής μορφής εκπαίδευσης, επειδή δεν υπάρχουν δια ζώσης συναντήσεις με τον επιμορφωτή. Γι αυτό το εκπαιδευτικό υλικό το σχεδιάσαμε έτσι ώστε να αναπληρώνει τις δια ζώσης συναντήσεις και να καλύπτει τα κενά σε σχέση με τη δια ζώσης διδασκαλία.

Για το σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού λάβαμε υπόψη μας τις γνώσεις που έχουν οι επιμορφούμενοι για τη χρήση Η/Υ (word, internet), το διαθέσιμο χρόνο των επιμορφούμενων και την ευκολία επικοινωνίας με τον επιμορφωτή.

Η επιλογή υλικού έγινε κατόπιν έρευνας και συζητήσεων με ειδικούς οι οποίοι ασχολούνται με την Ασφάλεια στο Διαδίκτυο, αλλά και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Χωρίσαμε το εκπαιδευτικό υλικό σε 8 εβδομάδες, για κάθε ένα σεμινάριο, έτσι ώστε οι επιμορφούμενοι να βλέπουν την τρέχουσα εβδομάδα και όλες τις προηγούμενες. Στο υλικό της κάθε εβδομάδας υπάρχει ένα μικρό εισαγωγικό κείμενο για το αντικείμενο που θα αναπτυχθεί και το σχέδιο μαθήματος της εβδομάδας όπου περιγράφεται αναλυτικά όλο το υλικό και οι δραστηριότητες και ακολουθεί η περιγραφή του. Φροντίζουμε όλα τα κείμενα να είναι μικρά και περιεκτικά, σεβόμενοι τον περιορισμένο χρόνο που θα ήθελαν να διαθέσουν οι επιμορφούμενοι. Στη συνέχεια ακολουθούν οι δραστηριότητες, οι οποίες είναι μικρές, πλήρεις και κατανοητές. Οι ομάδες των επιμορφούμενων ανεβάζουν στην πλατφόρμα τα παραδοτέα των δραστηριοτήτων, τα οποία αξιολογούν οι επιμορφωτές, φροντίζοντας να γράψουν σχόλια και παρατηρήσεις ανατροφοδότησης.

Αντικείμενα του 1ου σεμιναρίου ήταν:

- Διαδίκτυο
- Spam - Fishing - Chain Mail
- Ηλεκτρονικό Εμπόριο και Cookies

- Κοινωνική Δικτύωση και Κοινωνικά Παιχνίδια
- Ψηφιακό Προφίλ
- Προβλήματα από τη χρήση του Διαδικτύου
- Χρήσιμοι δικτυακοί τόποι
- Πειρατεία Λογισμικού- Hacking- Cracking- Ioi

Αντικείμενα του 2ου σεμιναρίου ήταν:

- Διαφοροποιημένη Διδασκαλία – βασικές αρχές – περιεχόμενο – στοιχεία διαφοροποίησης- Μελέτη περίπτωσης σχολικής τάξης
- Η εφαρμογή της προσωποκεντρικής προσέγγισης στη διδακτική πράξη- Ομαδοσυνεργατικές προσεγγίσεις
- Αξιοποίηση του κοινωνιογράμματος στη διδακτική πράξη
- Σχεδιασμός - οργάνωση διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- Παραδείγματα διαφοροποίησης διδασκαλίας σε συγκεκριμένα μαθήματα
- Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των μαθητών και της διδασκαλίας

Εκπαιδευτικές τεχνικές

Από τα πιο σημαντικά πλεονεκτήματα των εικονικών κόσμων είναι η δυνατότητα να χωρίζουμε τους επιμορφούμενους σε ομάδες και να χρησιμοποιούμε όλες τις σύγχρονες εκπαιδευτικές τεχνικές.

Σε όλες τις συναντήσεις οι επιμορφούμενοι ήταν χωρισμένοι σε 3 ομάδες και υλοποιούσαν όλες τις δραστηριότητες και τις εργασίες ομαδοσυνεργατικά. Οι συνεδριάσεις - συζητήσεις κάθε ομάδας στο επιμορφωτικό νησί γίνεται σε ξεχωριστή αίθουσα, για να μην ακούγεται από τους υπόλοιπους. Ο επιμορφωτής πηγαινοέρχεται από αίθουσα σε αίθουσα για βοήθεια, διευκρινίσεις, συμμετοχή στη συζήτηση, ενημέρωση για το χρόνο κλπ. Τα αποτελέσματα της συζήτησης κάθε ομάδας ανακοινώνονται στην αίθουσα της ολομέλειας.

Οι περισσότερες εργασίες των ομάδων στη διάρκεια της εβδομάδας, ήταν σχεδιασμός διδακτικών παρεμβάσεων με θέματα ανάλογα των παρουσιάσεων της εβδομάδας, τις οποίες συζητούσαν στην ολομέλεια. Οι ομάδες συναντιόντουσαν κατά την διάρκεια της εβδομάδας είτε στο σχολείο τους διαζώσης, είτε στο επιμορφωτικό / εικονικό νησί, είτε με άλλο τρόπο που επέλεγαν. Την επόμενη εβδομάδα κάποιοι εκπαιδευτικοί αναλάμβαναν να εφαρμόσουν τις διδακτικές παρεμβάσεις στις τάξεις τους και τα αποτελέσματα τα συζητούσαν στην επόμενη συνάντηση στο επιμορφωτικό / εικονικό νησί, σύγχρονα. Όλες οι εργασίες και το υλικό «ανέβαιναν» στην πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης Moodle.

Οι σύγχρονες εκπαιδευτικές τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν:

- εισήγηση,
- συζήτηση στην ολομέλεια,
- καταγισμός ιδεών,
- δημιουργία ομάδων,
- παιχνίδι ρόλων και
- μελέτη περίπτωσης.

Εικονικές συναντήσεις

Το σύγχρονο κομμάτι της εκπαίδευσης, μέσω του Εικονικού Κόσμου, Open Simulator που διαμορφώθηκε για αυτό το σκοπό.

Ο εικονικός κόσμος αυτός είναι ένα επιμορφωτικό νησί, το οποίο περιλαμβάνει τέσσερις αίθουσες διδασκαλίας. Η κάθε αίθουσα διδασκαλίας περιέχει τρία εργαλεία. Το πρώτο είναι web browser, το δεύτερο είναι για παρουσιάσεις και το τρίτο εργαλείο συνεργατικής επεξεργασίας κειμένου, βασισμένο στα google docs.

Στην κάθε αίθουσα υπάρχουν επίσης καρέκλες και τραπέζια. Ο κάθε επιμορφούμενος αρχικά έπρεπε να επιλέξει ένα από τα έξι avatars που υπάρχουν όπως επίσης και την ενδυμασία του. Μέσα στο χώρο μπορούσε να επιλέξει να περιηγηθεί περπατώντας, τρέχοντας, πετώντας ή με τηλεμεταφορά. Η επικοινωνία γινόταν με μικρόφωνο, ενώ ο κάθε επιμορφούμενος μπορούσε να συμμετάσχει ενεργά σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος χρησιμοποιώντας εργαλεία που του επέτρεπαν π.χ. να σηκώσει το χέρι του, να επικοινωνήσει με chat, να ψηφίσει, να γράψει κάτι στον κοινόχρηστο πίνακα ή να μετακινηθεί.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η επικοινωνία μεταξύ των νησιών του Νοτίου Αιγαίου είναι είτε πολύ ακριβή είτε αδύνατη. Σχεδιάσαμε ένα μοντέλο blended learning επιμόρφωσης γι' αυτά όπου για το ασύγχρονο μέρος χρησιμοποιήσαμε την πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης Moodle, όπου υπήρχε όλο το υλικό και οι δραστηριότητες, ενώ για το σύγχρονο χρησιμοποιήσαμε το λογισμικό Opensim, δηλαδή έναν εικονικό κόσμο, με το οποίο σχεδιάσαμε ένα επιμορφωτικό νησί και τα αντίστοιχα εργαλεία. Η υλοποίηση του σεμιναρίου μας έδειξε ότι μπορούμε να υλοποιήσουμε σεμινάρια από απόσταση με ασύγχρονα αλλά και σύγχρονα εργαλεία.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Βλαχογιάννης Β., Ηλιάδης Ε., Τζιμόπουλος Ν. (2003): Σχεδιασμός και υλοποίηση Εκπαιδευτικής Πύλης Ν. Αιγαίου, *Πρακτικά 2ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, τόμος Α, 54-63, Σύρος.

Γώγουλος Γ., Λιακοπούλου Ε., Νταλούκας Β., Τζιμόπουλος Ν., Χαρπαντίδου Ζ. (2001) Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ με χρήση μεικτού συστήματος εκπαίδευσης: από απόσταση και δια ζώσης, *Πρακτικά 6ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, Σύρος.

Δημητρακοπούλου, Α. (2004), Διαστάσεις αξιοποίησης των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας στην ελληνική εκπαίδευση: υπάρχουσα κατάσταση και ενέργειες βελτίωσης. Στο Μ. Ιωσηφίδου & Ν. Τζιμόπουλος (επιμ.), "Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη", 30-41, Αθήνα.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2003), Αποδοτικές επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση: επιτακτική ανάγκη για την Ευρώπη. Βρυξέλλες: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Καραλής (2007), *Εισαγωγή στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση*, Τμήμα Επιστημών στην εκπαίδευση και της αγωγής στην προσχολική ηλικία., Πανεπιστήμιο Πατρών.

Καραλής, Θ. (2005), *Σχεδιασμός Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σ. 65

Κόκκος, Α. (2004), *Οι εκπαιδευτές ενηλίκων και η εκπαίδευσή τους*, Εκπαίδευση Ενηλίκων, 1, 12-23.

Κοντογιαννοπούλου – Πολυδωρίδη, Γ. (1995), *Εκπαιδευτική Πολιτική και Πρακτική: Κοινωνιολογική Ανάλυση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μαυρογιώργος, Γ. (2003), Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Στο Α. Κόκκος (επιμ.), *Διδακτικό υλικό του Εθνικού Προγράμματος Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών*, Αθήνα: Υπουργείο Εργασίας.

Μπουντούρης Γ., Μαραγκός Ν., Ιωσηφίδου Μ., Τζιμόπουλος Ν., (2005). Εμπειρίες από την εφαρμογή της πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης Moodle, *Πρακτικά 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, σελ. 307-315, Σύρος.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ, "Ολοκληρωμένο Δίκτυο Σχολικής Εκπαιδευτικής Αναγέννησης σε Αχαΐα, Θράκη και Αιγαίο", ΥΠΕΠΘ / ΕΠΕΑΕΚ, Υποπρόγραμμα 1 Μέτρα 1.1β & 1.4γ, Ενέργεια Β' 1997

Π. Σ. Αναστασιάδη: Ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, το νέο μοντέλο της εκπαίδευσης στην αναδυόμενη Κοινωνία της Πληροφορίας Κοινωνικές προεκτάσεις, προσδοκίες και προβληματισμοί. Πανελλήνιο Συνέδριο Εκπαιδευτικού Λογισμικού και Πληροφορικής στην Εκπαίδευση με θέμα: Το σχολείο στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Ομοσπονδία Εκπαιδευτικών Φροντιστηρίων Ελλάδας, Αθήνα (Δεκέμβριος 1999)

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2000), Εκπαιδευτική Πολιτική και Εισαγωγή των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση. Στο Β. Κόμης (επιμ.), *Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση*, 15-28. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών

Τζιμόπουλος Ν., Αργυρός Μ., Γιαλαμά Α., Πόρποδα Α. (2007). *Πρακτικά 4ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, Σύρος.

Τζιμόπουλος Ν., Ιωσηφίδου Μ. (2014). Εικονική κοινότητα πρακτικής για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία μαθημάτων στο Νότιο Αιγαίο. Σχεδίαση, υλοποίηση και αξιολόγηση, *Πρακτικά 1ου Πανελλήνιου Συνεδρίου eTwinning «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα» για την Π/θμια και Δ/θμια Εκπ/ση*, σελ. 672, Πάτρα.

Τζιμόπουλος Ν., Καραλής Θ. (2014). Εισαγωγική Επιμόρφωση Των Εκπαιδευτικών Στις Νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας Και Επικοινωνιών: Τα Χαρακτηριστικά Και Οι Απόψεις Των Επιμορφωτών Του Νομού Κυκλάδων, *Πρακτικά 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, σελ 387, Σύρος.

Τζιμόπουλος Ν., Κόκκαλης Π., Πουχτού Ε., Τσεπαπαδάκης Α. (2009). Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και το σύστημα τηλε-εκπαίδευσης του Ν. Κυκλάδων, *Πρακτικά 5ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, σελ 487, Σύρος.

Τζιμόπουλος Ν., Πόρποδα Α., Εγγάρχου Δ., Φουντάνα Μ., Λάππας Ι., Κάτσενος Ι., Ζαγούρας Γ. (2011). Το πρόγραμμα REVIT: Νέα πνοή στα μικρά σχολεία απομακρυσμένων περιοχών μέσα από την εξ αποστάσεως εκπαίδευση Εφαρμογή του προγράμματος στην Ίο και το Κουφονήσι, *Πρακτικά 6ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, Σύρος.

Τζιμόπουλος Ν., Πόρποδα Α. (2009). Επιμόρφωση των καθηγητών πληροφορικής ΠΕ19,20 Η υλοποίηση του προγράμματος από απόσταση στο νομό των Κυκλάδων, *Πρακτικά 5ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη»*, σελ 1032, Σύρος.

Χλαπάνης, Γ. & Δημητρακοπούλου, Α. (2004). Επιμόρφωση εκπαιδευτικών μέσω διαδικτύου: παρουσίαση της περίπτωσης της κοινότητας μάθησης εκπαιδευτικών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. *Πρακτικά του 4ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.